

Utredning Motion 5/2014, Vita jobb, Förslag till fullmäktige att införa regler för upphandling enligt de verktyg som presenteras i bilagan "Vita Jobb" för att motverka Social dumping i vår kommun.

Sammanfattning av konkurrensverkets Beslut 2016-01-13 Dnr 171/2015.

Upphandlande myndighet har stor frihet att definiera föremålet för kontraktet och ta sociala hänsyn utifrån egna referenser och behov. Den hänsyn som den upphandlande myndigheten tar i samband med utformandet av sin upphandling måste dock vara förenlig med bestämmelserna om den inre marknaden samt med de allmänna rättsprinciperna om likabehandling, ickediskriminering, proportionalitet, öppenhet och erkännande.

När en upphandlande myndighet inkluderar sociala hänsyn i en offentlig upphandling är den skyldig att försäkra sig om att de krav som ställs är kopplade till det som skall upphandlas och är möjliga att kontrollera och följa upp. Kraven får heller inte vara godtyckliga eller uppenbart osakliga.

Om man som upphandlande myndighet vill ställa arbets- och anställningsvillkor i nivå med Svenska kollektivavtal kan man använda sig av så kallade särskilda kontraktsvillkor, som innebär att den eller de leverantörer som vinner kontraktet ska uppfylla villkoret under kontraktstiden. Kravet på koppling till kontraktsföremålet innebär i denna del av villkoren ska avse det kontrakt som upphandlades. Bestämmelser om särskilda kontraktsvillkor finns i 6 Kap 13§ i LOU.

I praktiken innebär detta att det inte går att generellt hänvisa till gällande svenska kollektivavtal. Tillämpliga delar i kollektivavtal kan dock anges som särskilda kontraktsvillkor som avses i det kontrakt som upphandlas.

Utstationerad arbetskraft.

Om kontraktet kan komma att utföras av utstationerad arbetskraft (exempel byggnadsarbetare från Balticum) kan upphandlande myndighet inte kräva andra eller mer långtgående arbets- och anställningsvillkor än den så kallade "hårda kärnan" så som den framgår av 5§ utstationeringslagen (minimilöner, arbetstid, semester mm, se Utstationeringslagen 199:678, Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster) I de fall det förekommer anbudsgivare med utstationerad arbetskraft och anbudsgivare med inhemsk arbetskraft är det konkurrensverkets uppfattning att dessa ska behandlas lika eftersom de befinner sig i lika situationer om de kan tillhandahålla kontraktsföremålet. Enligt EU-domstolens rättspraxis kan en olik behandling dock motiveras om det föreligger "sakliga skäl" för detta. Konkurrensverket konstaterar att en sådan bedömning måste göras i det enskilda fallet och att det saknas vägledande praxis i frågan när det kan anses föreligga sakliga skäl till en olik behandling av utstationerade arbetstagare. (Se bl.a. de förenade målen C-21/03 och C-34/03 Fabricom, punkt 27, och däri angiven praxis.)

Umeå kommun och upphandlingsbyråns arbetsprinciper.

Umeå kommun har under en längre tid arbetat med att anpassa upphandlingsarbetet med hänsyn till sociala hänsyn. Då Robertsfors kommun har ett avtal om samverkan med Upphandlingsbyrån i Umeå gällande upphandling är därför förslaget att Robertsfors kommun anpassar sitt arbetssätt på ett transparent sätt mot det arbetssätt som Umeå Kommun arbetar efter gällande social hänsyn vid upphandlingar.

2017-01-31

Olof Norberg

Upphandlingssamordnare